

чоловік був колись — чим є тепер?

Найперше треба знати, що хоч чоловік найдоскональший ество на землі, все ж він не був в початку його повстання таким як нині є та не останнє на дальше подібним. Він розвив ся збільше грубошого, дикшого стану до більшого понятного, а завдяки неустаючого розвою він завше розвиваєсь до все доскональшого степеня. І так: Коли перше людина була котра дивилась на світ немачучи найменшого виображення, що она бачить, коли людина бачучи явище природи, як бурю, дощ, блискавиці та громи, а не могла понять причини, з яких те все поветає, то в страху перед тим всім падала в одур і віддавалась чудним ідопоклонним поривам. Коли часом бачили, що яка то ріка виливає, а за те заливає довкола печери в яких тодішні люде жили, тому они думали, що в тій то воді мешкає, який то недобрий бог котрий спричиняє лихо. Они, щоби успокоїть того недоброго духа давали ему жертву, молились до него і т. и. Окрім сего мали они много інших богів які для них видавались то добрим то злим.

В и й ш л о , щ о в тій спосіб люде в страху перед незаними явищами натворив собі стільки богів, яких аби всіх задовольти, ублагать, мусли всі свої найдорожчі дорібки віддавать в жертву так, що далі вже висилились до останнього а навпаки тому люде бачив, що явища ніразу не змінюють бути лучшими, що все йде своїм порядком, за те можеб був вже тоді покінчив з тою дрянеюкале напліся жерці, котрі були хитрійші і використали темноту своїх братів назвали себе посередниками між богами а людьми та за те придержали народ в тім тупім понятю явищ природи на довгий час розумієсь за те они мали досить користі. Вся література, оповідання, байки і ин. були для того, щоб увеличати богів за які їх геройські подвиги (в той час люде думали, що і боги між собою поєднують ся).

По впливі часу деякі з передових люде, які віднесли подвиги в грабжі дружих і т. д. які собі приписували заслуги, а голов-но люде сам признав їм се і поволі начиналось чолобитіє не лише не знаним духам, але й перед людьми які нічим не відмінні від

сіх люде на тім та духу з винятком того, що в них скорше розвивсь більший дикий порив до користаня ся працею дружих. Тим то они і прославились.

Грабити дружих підневолювати, ярмити, еживаючи магичних штук, котрих весь народ еще не понимав але уважано, що ті люде ділають за вдохновенієм божої сили. Се були чуда. Хто чого не розуміє так зараз називає чудом еще й тепер, не в давнійших часах.

Всі поети, літерати, всі артисти всі здібні люде, як перше приписували но всі заслуги богам то тепер змінились і почали величати своїх передових а то як: королів та інших. Вийшло, одно, другому противорічаче.

Перше те писано, що думано, що розум мій поияти, що було зовсім природно, а пізнійше аж до тепер майже много геніїв служать людем особистих пристрастей, людем котрі червоні та повні від крові панародної. Возьмім напр. війну: хоч ся зовсім не людська, зовсім не справедлива і ненатуральна, то они ради проклятому грошеви пишуть, мають і говорять неначе, щось найбільше похвальне і много користне.

Те що впрост потрясаюче, те що впрост коли дивитись на сцену, як трупи лежать доводить, велику правду людину до плачу а навіть на сам подив відбирає притоменіть, они малюють так героїчно, триумфально, що всі їдучи на війну вмовляють в себе вже наперед, що по їх сторібі буде виграно. Але заводять ся, бо много з них в обмані і в засліпленій вірі о виграню падають тисячами трунів на обох сторонах где видно страшну трагедию. В той час коли кровця ллеть ся в час як трупами земля вкриваєсь, в той час коли люде змечамкидають ся на себе, в той час коли кулі розкидають на шматки людське месо, в той час коли ворон зближаєсь до вбитих — погнущим стають літерати, поети, оратори і малюють ту всю картину чимсь гарним, а Заступники бога на землі котрі благословили всіх жовняр на війну спровожаючи з крестами в руках, они молять бога стоячи перед престолом в храмі, котрий збудований гдеб приносили хвалу богу молять, звивають, аби той поміг їх царю і їх державі побороти во-

рога — ворога, дружих, люде з усім братів.

Коли одні молять ся і звуть бога, щоб став войником по їх боці другої, державите саке щоб став по їх стороні. Кличуть того, від якого імени навчають не убий. І где ж тут правда.

О живий Боже, о безконна правдо, чому ти не явишся людови, аби він тебе пізнав! Аби пізнав хто ти, де ти та в кім знаходиш ся, і що хоч аби роблено а чим ся бридши?

Коли тепер одні служать тьмі — неволі, коли тепер служать ідолам; то другі виступають на арену справдішної праці, і пишуть, говорять, малюють правдиву картину житя. Коли тепер много перестало служать богу а мамоні, коли тепер много занялись, блестяком золота, якому служать тілом, духом, то за те правдиві вістники правди і волі правдиві люде, котрі суть синями істини, які йдуть в люд з словами з ділами віддані цілим житєм своїм, й о му , тому спільчеви, тим робітникам , творцям всего, котрі від віків рвані від берега до берега мандрували на сліпо шукаючи, якихто богів для себе раз незнаючи явищ природи, потому шукаючи їх старинні закони і доси, надають жертвами. Але на щастя мають літератів, поетів, ораторів, котрі вказують і малюють картину справдішного положеня, в якій они себе тепер знаходять. Тепер вже много з нуждарів добачують, що частина люде повні їх крові, а за те по части вже звертають ся до своїх правдивих слуг, які не устануть лунать, гримать, о камяде, твердо спляче чоло, а ж док найглухі не вчують, найтупіші не виймуть, всі зрозуміють голос повний до них любові і правди, повний для погосеня їх власних ран, тоді они піднимуть ся і буде суд — над гнобителями їхніми який скінчить ся, що люде робучий віднесе все світну побіду і заведе собі правдиве жите...

Добрий грунт для себе на американській землі, хотай зі сторони всяких ворожих елементів не раз говорилось, що соціялізм заграницна наука і що зате не має місця в сій країні. Як попередно сказано були звернені очи всего пролетарияту. Та і не на дермо. Конвенция випала надзвичайно. На конвенції панував як найліпший впорядок. Народи гелись таким порядку, та з таким энтузіазмом, що вже сам настрій давав до пізнаня, що не мало праці зроблено, коли всі так одушевлені. Найголовнішим з нарад було те, що майже ані разу ніхто не дер ся, як націоналіст, дальше, що до еміграції тоже розібрано досить широко та оглядно, і не було навіть більших дискусій немовб еміграція причиною лиха тутейшого пролетарияту. Скрітиковано госнодарку Рузвелта а за те рішено не ждять довша брать сильну участь в надходячих виборах т. е. всюди ставити своїх кандидатів, як тоже вже сама конвенция іменувала на кандидатів ттот. Деба на президента Сп. Дер. Генфорда на заступника. Ся конвенция випала так що можна сміло назвати конвенцією, яка була заступницею пролетарияту у євншню у всім; що для него користне, рада над великим най більшим порядку, а зате великі делегати одушевились, що довідавшись про гарний рух в цілій величезній країні вернувши назад між свої з силою духа запалить той огонь в тих, які тепер вже покладають всі надії тільки на одинокую перед марою капіталізму — на одинокую партію соціялістичну. Коли они рознесуть вість братерства вість солідарности то сплячі і всі хто в живих займуть ся до борби за соціялізм а за те й прискорять день воскресеня гинущим в ярмі капіталізму.

СОЦІАЛІСТИЧНИЙ МІТИНГ В ФЕРНІ Б. К.

Дня 25 мая с. р. відбув ся великий мітинг в Ферні Б. К. на майнер юньон гали на котрий явилось велике число русинів з Галичини Буковини та російських українців, позаяк галя есь доста простора, то народу було набито аж поза двері на коритари. На мітингу реферували Т. Томашевский по украї-

ньски та А. Шушнар по славянськи оба організатори С. П. К.

Перший реферант Т. Томашевский в своїй 1 1/2 годинній бесіді дав ясно до пізнаня госнодарку старих капіталістично — політичних партій, котрі незнають робітничих відносин а навіть неможуть знати, позаяк не суть робітниками та машинують по кілька десятимиль з своїм „милим домом“ на плечах тай сами лише підтримують сей так гнилий капіталістично-економічний устрій (на гали оплески). Між іншими вияснив які ми робітники є мудрі, що знаємо на сім світі витворювати всякі добравід найменшого єрничка до найбільших палаців, в котрих самі не мешкаємо лише нані блонці капіталісти та їх платні наймитя (на гали оплески) а на стілько дурними що не годнісьмо мати за нашу мудру роботу, належної нам винагородити.

На кінець заявив, що робітники доти не подішуть своєї долі, доти не возьмуть ся більше до науки, та інтересованя ся їх житем — а тоді пізнають що лише в злуці можуть вибороти ся з під капіталістичного ярма, додавши що одиноким ліком для робітника в Канаді, Соціялістична Партія Канади, котра як всі соціялістичні партії в Європі і Америці суть з'організовані євдомими людьми (робітниками) в цілі визволення робітників з під сучасної капіталістичної системи.

Другий тов. А. Шушнар забрав голос, также через яких 2 год. своєї бесіди напятавув нинішні капіталістичні трости, котрі так „мудро“ обкрадають робітника, що теперішні „цивілізовані“ капіталісти ліпше стоять за мулом, „бо мулови дає три рази денно вівса, чи в роботі, чи не в роботі“ і коли ми білі робітники фасуємо, той „овес“ лиш 2 рази або раз на місяць і то лише за ті дні, котрісьмо в роботі.

Се сказав реферант ми називаємо „пейдов“ але, то лише така „пейда“, що вистарчить нам купити капуста та трохи мяса, щоб можна „пофутровати“ ся та дальше робити для капіталістів. А коли наробимо того продукта досить, то пан капіталіст бере свої мули до стайні і годує їх через час закнм не відтворить фабрик, але робітників сих „мулів“ котрі витворюють

КОНВЕНЦІЯ СНОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ І КАНАДІ.

В місяцю маю с. р. всі очи нуждарів всі надії пролетарияту були звернені на нараду соціялістів, які зієсь вв цікаго на конвенцію. На конвенцію прибули делегати зі всіх сторін великої Америки, а здаючи справоздане до газети, що ерно соціялізму знайшло

добрый грунт для себе на американській землі, хотай зі сторони всяких ворожих елементів не раз говорилось, що соціялізм заграницна наука і що зате не має місця в сій країні.

Як попередно сказано були звернені очи всего пролетарияту. Та і не на дермо. Конвенция випала надзвичайно. На конвенції панував як найліпший впорядок. Народи гелись таким порядку, та з таким энтузіазмом, що вже сам настрій давав до пізнаня, що не мало праці зроблено, коли всі так одушевлені.

Найголовнішим з нарад було те, що майже ані разу ніхто не дер ся, як націоналіст, дальше, що до еміграції тоже розібрано досить широко та оглядно, і не було навіть більших дискусій немовб еміграція причиною лиха тутейшого пролетарияту.

Скрітиковано госнодарку Рузвелта а за те рішено не ждять довша брать сильну участь в надходячих виборах т. е. всюди ставити своїх кандидатів, як тоже вже сама конвенция іменувала на кандидатів ттот. Деба на президента Сп. Дер. Генфорда на заступника.

Ся конвенция випала так що можна сміло назвати конвенцією, яка була заступницею пролетарияту у євншню у всім; що для него користне, рада над великим най більшим порядку, а зате великі делегати одушевились, що довідавшись про гарний рух в цілій величезній країні вернувши назад між свої з силою духа запалить той огонь в тих, які тепер вже покладають всі надії тільки на одинокую перед марою капіталізму — на одинокую партію соціялістичну.

Коли они рознесуть вість братерства вість солідарности то сплячі і всі хто в живих займуть ся до борби за соціялізм а за те й прискорять день воскресеня гинущим в ярмі капіталізму.

СОЦІАЛІСТИЧНИЙ МІТИНГ В ФЕРНІ Б. К.

Дня 25 мая с. р. відбув ся великий мітинг в Ферні Б. К. на майнер юньон гали на котрий явилось велике число русинів з Галичини Буковини та російських українців, позаяк галя есь доста простора, то народу було набито аж поза двері на коритари. На мітингу реферували Т. Томашевский по украї-